

(דף קס"ג ע"א) אֶקְרִי לָב טוֹב, וְדָא אֶקְרִי לָב רָע. וּבְגִין כּוּן אִיהוּ לְבָבָהּ, דְּאֵינּוּן תְּרִין, יַעַר הַטּוֹב וַיַּעַר הָרָע.

וּבְכָל נִפְשָׁהּ, וּבְנִפְשָׁהּ מִיבְעֵי לִיהּ, מָאִי וּבְכָל נִפְשָׁהּ, הָאִי בְּכָל אַמְאִי. אֵלָּא לְאַכְלֵלָא נִפְ"שׁ וְרוּ"חַ וְנִשְׁמָ"ה, דָּא אִיהוּ וּבְכָל נִפְשָׁהּ, בְּכָל מַה דְּאַחִיד הָאִי נִפְשׁ. וּבְכָל מְאֻדָּהּ, אוּף הָכִי כַּמַּה זִינִין אֵינּוּן דְּמִמּוֹנָא, פְּלָהוּ מִשְׁנַיִן אֵלִין מְאֵלִין, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּכָל. רְחִימוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמַמְסַר לִיהּ כָּל דָּא, לְמַרְחַם לִיהּ בְּכָל חַד וְחַד.

וְאִי תִימָא, בַּיַּעַר הָרָע הִיךְ יְכִיל פִּר נֶשׁ לְמַרְחַם לִיהּ, דְּהָא יַעַר הָרָע מְקַטְרְגָא אִיהוּ, דְּלֹא יִקְרַב פִּר נֶשׁ לְפוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהִיךְ יִרְחִים לִיהּ בֵּיהּ. אֵלָּא, דָּא אִיהוּ פּוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיר, כּד הָאִי יַעַר הָרָע אֲתַפְפֵּיא לִיהּ, בְּגִין רְחִימוּ דְּקָא מְרַחַם לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכֵד הָאִי יַעַר הָרָע אֲתַפְפֵּיא, וְתַבַּר לִיהּ תְּהוּא בַּר נֶשׁ, דָּא אִיהוּ רְחִימוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דִּידִיעַ לְקַרְבָּא לְהַהוּא יַעַר הָרָע, לְפוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

הָכָא אִיהוּ רְזָא לְמֵאֲרֵי מְדִין. כָּל מַה דְּעַבֵּד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵילָא וְתַתָּא, פְּלֹא אִיהוּ בְּגִין לְאַחֲזָא יִקְרָא דִּילִיהּ, וּכְלָא אִיהוּ לְפוּלְחָנִיהּ. וְכִי מָאן חָמֵי עַבְדָּא, דְּלִהּוּ מְקַטְרְגָא דְּמֵאֲרִיָּהּ, וּבְכָל מַה דְּרַעוּתִיהּ דְּמֵאֲרִיָּהּ, אֲתַעְבִּיד אִיהוּ מְקַטְרְגָא, רַעוּתִיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּיהוּן בְּנֵי נֶשְׁא תְדִיר בְּפוּלְחָנִיהּ, וַיִּהְיוּן בְּאַרְחָ קְשׁוּט, בְּגִין לְמַזְבִּי לֹון בְּכַמְהָ טְבִין, הוֹאִיל וְרַעוּתִיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהָאִי, הִיךְ אֲתֵיא עַבְדָּא בִישָׁא, וְאַשְׁתַּכַּח מְקַטְרְגָא מְגוֹ רַעוּתִיהּ דְּמֵאֲרִיָּהּ, וְאַסְטִי לְבַנֵּי נֶשְׁא לְאַרְחָ בִישׁ, וְאַדְחֵי לֹון מְאַרְחָ טַב, וְעַבִּיד לֹון דְּלֹא יַעְבְּדוּן רַעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּהּ, וְאַסְטִי לְבַנֵּי נֶשְׁא לְאַרְחָ בִישׁ.

אֵלָּא, וְדָאִי רַעוּתִיהּ דְּמֵאֲרִיָּהּ עַבִּיד. לְמַלְכָּא דְּהוּהָ לִיהּ פִּר יַחֲדָאִי, וְהוּהָ רְחִים לִיהּ יְתִיר, וּפְקִיד עֵלִיהּ בְּרַחֲמֵי, דְּלֹא יִקְרַב גְּרַמִּיהּ לְאַתְתָּא בִישָׁא, בְּגִין דְּכָל מָאן דְּיִקְרַב לְגַבְהָ, לֹאן כְּדָאִי אִיהוּ לְאַעְלָא גוֹ פְּלִטְרִין דְּמַלְכָּא. אוּדֵי לִיהּ תְּהוּא בְּרָא, לְמַעְבַּד רַעוּתִיהּ דְּאֲבוּי בְּרַחֲמֵי.

בְּבִיתָא דְּמַלְכָּא, לְבַר הוּת חֲדָא זוּנָה, יָאָה בְּחִיזוּ, וְשִׁפִּירָא בְּרִיָּא. לְיוֹמִין אָמַר מַלְכָּא, בְּעֵינָא לְמַחְמֵי רַעוּתִיהּ דְּבָרֵי לְגַבְהֵי קָרָא לָהּ לְהֵיָא זוּנָה, וְאַמַּר לָהּ זִילִי וְתַפְתִּי לְבָרֵי, לְמַחְמֵי רַעוּתִיהּ דְּבָרֵי לְגַבְהֵי. תְּהִיא זוּנָה מְאִי עַבְדַּת, אֲזֵלַת אֲבַתְרִיהּ דְּבָרִיהּ דְּמַלְכָּא שְׂרָאָת לְחַבְקָא לִיהּ וּלְנִשְׁקָא לִיהּ, וּלְפַתִּי לִיהּ בְּכַמְהָ פְתוּיִין. אִי תְּהוּא בְּרָא יָאוּת, וְאַצִּית לְפַקוּדָא דְּאֲבוּי, גָּעַר בְּהּ, וְלֹא אֲצִית לָהּ, וְדָחֵי לָהּ מִנִּיהּ. כְּדִין אֲבוּי תְּדֵי בְּבָרִיהּ, וְאַעִיל לִיהּ לְגוֹ פְּרַעוּדָא דְּהִיבְלִיהּ, וַיִּהִיב לִיהּ מִתְּנִין וּנְבִזְבּוּא וַיִּקְרַ סְגִיא. מָאן גְּרַים כָּל הָאִי יִקְרַ לְהָאִי בְּרָא, הוּי אִימָא תְּהִיא זוּנָה.

וְתְּהִיא זוּנָה אִית לָהּ שְׁבַחָא בְּהָאִי אוּ לֹאן. וְדָאִי שְׁבַחָא אִית לָהּ מִכָּל סְטְרִין. תְּדֵי, דְּעַבְדַּת פְּקוּדָא דְּמַלְכָּא. וְחַד, דְּגְרַמַּת לִיהּ לְהֵיָא בְּרָא, לְכָל תְּהוּא טִיבּוּ, לְכָל הָאִי רְחִימוּ דְּמַלְכָּא לְגַבְהֵי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית א) וְהָיָה טוֹב מְאֹד. וְהָיָה טוֹב, דָּא מְלֻאָהּ חַיִּים. מְאֹד, דָּא מְלֻאָהּ הַמְּוֹת, דְּאִיהוּ וְדָאִי

טוֹב מְאֹד, לְמֵאֵן דְּאֵצִית פְּקוּדֵין דְּמֵאֲרִיָּה. וְתָא חֲזִי, אִי לָא יָהֵא הָאִי מְקַטְרָנָא, לָא יִרְתֵּן צַדִּיקָא
הַנִּי גְנוּזָא עֲלָאִין, דְּזִמְיִין לִירְתָא לְעֲלָמָא דְאַתִּי.

וְזָכְרִין אֵינֵן דְּאֵעְרֵנוּ בְּהָאִי מְקַטְרָנָא, וְזָכְרִין אֵינֵן דְּלָא אֵעְרֵנוּ בֵּיהּ. וְזָכְרִין אֵינֵן דְּאֵעְרֵנוּ בֵּיהּ,
וְאִשְׁתְּזִיבוּ מִיָּה, דְּבִגְיָנִיהּ יִרְתִּין כָּל אֵינֵן טָבִין, וְכָל אֵינֵן עֵדוּנִין, וְכָל אֵינֵן פְּסוּפִין דְּעֲלָמָא דְאַתִּי,
דְּעֲלִיָּה פְּתִיב (ישעיה סד) עֵין לָא רְאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָהּ.

וְזָכְרִין אֵינֵן דְּלָא אֵעְרֵנוּ בֵּיהּ, דְּבִגְיָנִיהּ יִרְתִּין גִּיהֶנָּם, וְאַטְרֵהוּ מֵאַרְץ חַחִיִּים, דְּהָא אֵינֵן חֲזִיבִיא
דְּאֵעְרֵנוּ בֵּיהּ, הוּוּ צִיִּיתִין לִיהּ, וְאַתְמַשְׁכוּ אַבְתְּרִיָּה. וְעַל דָּא אִית לְצַדִּיקָא לְמַחֲזֹק לִיהּ טָבִין דְּהָא
בְּגִיָּנִיהּ יִרְתִּין כָּל אֵינֵן טָבִין וְעֵדוּנִין וְכְסוּפִין לְעֲלָמָא דְאַתִּי.

תּוֹעֲלָתָא דְהָאִי מְקַטְרָנָא. כַּד חֲזִיבִיא צִיִּיתִין לִיהּ (דף קס"ג ע"ב) מָאִי אִיהִי אֶלְא, אַרְף עַל גַּב דְּלִית לִיהּ
תּוֹעֲלָתָא, פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה אִיהִי עֲבִיד. וְתוּ, דְּהָא אֲתַתְּקוּר בְּגִין הָאִי, הוּוֹאִיל וְאִיהִי רַע, אֲתַתְּקוּר כַּד
עָבִיד בִּישׁ. חֲזִיבִיא לָא אֲתַתְּקוּר עַד דְּקָטִיל בַּר נָשׁ, כִּינֵן דְּקָטִיל בְּנֵי נָשׂא, כְּדִין אֲתַתְּקוּר וְאַתְּגַבַּר
בְּחִילִיָּה, וְאִית לִיהּ נִיִּיחָא. כַּד הָהוּא מְקַטְרָנָא, דְּאַתְּקָרִי מְלָאָה הַמּוֹת, לָא אֲתַגַּבַּר בְּחִילִיָּה, עַד
דְּאַסְטִי לְבְנֵי נָשׂא, וּמְקַטְרַג לִוְן, וְקָטִיל לִוְן, כְּדִין אִית לִיהּ נִיִּיחָא, וְאַתְּקוּר וְאַתְּגַבַּר בְּחִילִיָּה.

כְּמָה דְאַתְּקוּר סְטְרָא דְחַיִּים, כַּד בְּנֵי נָשׂא טָבִין, וְיַחֲבוּן בְּאַרְחַ מִישְׁרָ. אוּרְף הָכִי, הָאִי מְקַטְרָנָא
אֲתַתְּקוּר וְאַתְּגַבַּר, כַּד חֲזִיבִיא צִיִּיתִין לִיהּ, וְשִׁלְט עֲלֵיהּ. רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן. וְזָכְרִין אֵינֵן דְּזָכְרִין
לְנִצְחָא לִיהּ, וְלֹאֲכַפְּיָא לִיהּ, לְמִזְכִּי בְּגִיָּנִיהּ לְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְאַתְּקוּר בַּר נָשׁ בְּמִלְכָא קַדִּישָׁא תְּדִיר,
עַל דָּא וְדָאִי אֲתַמַּר, (תהלים פד) אֲשֶׁרִי אָדָם עוֹז לוֹ בְּהַ מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם, וְזָכְרִין אֵינֵן בְּהָאִי עֲלָמָא
וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יְהוֹדָה וְרַבִּי חֲזִיָּא, הוּוּ אֲזִיל בְּאַרְחָא, פִּגְעַע בְּהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר, עַד דְּחִמּוּ לִיהּ, נְחָתוּ
מִן חֲמַרִּי בְּלָהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי אֲנִפִּי שְׂכִינְתָא חֲמִינָא, דְּהָא כַּד חֲמִי בַר נָשׁ צַדִּיקָא,
אוּ זָכְרִין דִּי בְּדָרָא, וְאַעְרַע בְּהוּ, וְדָאִי אֵינֵן אֲנִפִּי שְׂכִינְתָא. וְאַמַּאי אֲקָרוּן אֲנִפִּי שְׂכִינְתָא. בְּגִין
דְּשְׂכִינְתָא אֲסַתְּתַר בְּגוּוֹיָהּ, אִיהִי בְּסַתִּימוּ, וְאֵינֵן בְּאַתְּגִלְיָא. בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא אֵינֵן דְּקָרִיבִין לָהּ,
אֲקָרוּן פְּנִים דִּילָהּ. וּמֵאֵן אֵינֵן. אֵינֵן דְּאִיהִי אֲתַתְּקַנְת בְּהַדִּיָּהּ, לְאַתְּחֻזָּא לְגַבִּי מְלָכָא עֲלָאָה.
וְהוּוֹאִיל וְאַתְּוֹן הָכָא, וְדָאִי שְׂכִינְתָא אֲתַתְּקַנְת עֲלֵיכֹן, וְאַתְּוֹן פְּנִים דִּילָהּ. (ס"א וְאַעְרַע בְּהוּ וְדָאִי חֲמִי אֲנִפִּי
שְׂכִינְתָא בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא אֲסַתְּתַר בְּגוּוֹיָהּ אִיהִי בְּסַתִּימוּ וְאֵינֵן בְּאַתְּגִלְיָא וְאִיהִי אֲתַתְּקַנְת בְּהַדִּיָּהּ לְאַתְּחֻזָּא קַמִּי מְלָכָא וְהוּוֹאִיל
וְאַתְּוֹן הָכָא תְּלָתָא וְדָאִי שְׂכִינְתָא אֲתַתְּקַנְת עֲלֵיכֹן וְשְׂרִיָּא בְּגוּוֹיָיִכוֹן).

פְּתַח וְאַמַּר, (בראשית לג) קַח נָא אֶת בְּרַכְתִּי אֲשֶׁר הוֹבָאת לָךְ וְגו', כַּד חֲמָא יַעֲקֹב לְסַמְאֵל, מְקַטְרָנָא
בְּהָהוּא לִילְיָא, חֲמָא לִיהּ בְּהָהוּא דִּיוֹקְנָא דְעֵשָׂו, וְלָא אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּיהּ עַד דְּסָלִיק צַפְרָא. כִּינֵן
דְּסָלִיק צַפְרָא, וְאַשְׁגַּח בֵּיהּ, חֲמָא לִיהּ בְּאַנְפִּין סְתִימִין וְאַתְּגִלְיָין. אֲסַתְּפַל בְּהָהוּא דִּיוֹקְנָא, דְּהָהוּ
כְּדִיוֹקְנָא דְעֵשָׂו, מִיַּד אֲשְׁגַח וְיַדַע דְּהָהוּ מְמָנָא דְעֵשָׂו. אֲתַקִּיף בֵּיהּ מַה כְּתִיב, (בראשית לב) וַיֹּאמֶר

שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשְּׁחָר. וְחִבְרִיָּא אֲתַעְרוּ, דְּבַגִּין דְּמָטָא זְמַנִּיה לְזַמְרָא וּלְשַׁבְּחָא לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא כִּי עָלָה הַשְּׁחָר.

וְהָכָא אֵית לְאִסְתַּפְּלָא, דְּיִהוּדָאֵי שְׁלַטְנִיתָא דִּילֵיהּ לָאו אִיהוּ אֱלָא בְּלִילְיָא, גּוּ חֲשׂוּכָא, וְרָזָא דָּא (שיר השירים ג) מִפְּחַד בְּלִילוֹת דָּא פְּחַדָּא דְּגִיהֶנָם. וּמַה דְּאָמַר בְּלִילוֹת. רְצוּנוּ לֵאמֹר אִיהוּ וְנוֹקְבֵיהּ. וּבְגִינֵי כַּךְ לָא שְׁלִיט אֱלָא בְּלִילְיָא.

וְדָא דְּאָמַר וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשְּׁחָר. מָאי כִּי עָלָה הַשְּׁחָר. בְּגִין דְּכַד אֲתֵי צַפְרָא, וְאֲתַעְבֵּר שְׁלַטְנֵנוּ דְּחֲשׂוּכָא דְּלִילְיָא, כְּדִין עָאֵל אִיהוּ וְאוּכְלוּסִיָּה בְּנוֹקְבָא דְּתַהוּמָא רַבָּא, דְּלִסְטֵר צַפּוֹן, עַד דְּעָאֵל לִילְיָא, וְאֲשַׁתְּרוּ פְּלִבֵּי, וְשְׁלַטֵּי וּמְשַׁטְטֵי בְּלִילְיָא, (ד"א בְּעֶלְמָא) עַד דְּאֲתֵי צַפְרָא. וְעַל דָּא הָוָה דְּחִיק לֹאמַר, שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשְּׁחָר, דְּהָא לָא שְׁלִיט בִּימְמָא.

כְּגוֹנוּנָא דָּא גְלוּתָא דִּישְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ בְּלִילְיָא, וְאֲקָרִי לֵילָהּ. מְלָכָא עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת חִיָּבָא שְׁלַטָּא עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, עַד דְּיִיתֵי צַפְרָא וַיִּנְהִיר לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּתְעַבֵּר שְׁלַטְנֵיהוֹן, וְעַל דָּא כִּי עָלָה הַשְּׁחָר, דְּחִיק הָוָה בִּידֵיהּ, וְתַשֵּׁשׁ חֵילֵיהּ, דְּהָא אֲתַעְבֵּר לִילְיָא וְעַל דָּא אֲתַתְּקַף יַעֲקֹב בֵּיהּ, וְחֶמָּא דִּיּוֹקְנִיהּ כְּדִיּוֹקְנָא דְּעֵשׂוֹ, אֲבָל לָא בְּאֲתַגְלִיָּא כָּל כַּךְ. וּכְדִין אוּדֵי לֵיהּ עַל בְּרַפְאֵן.

מַה כְּתִיב לְבַתָּר, (בראשית לג) כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פְּנֵיהֶּ כְּרָאוֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְעַנֵּי. דְּחֶמָּא בְּאֵינוֹן אֲנַפִּין דְּעֵשׂוֹ כְּדִיּוֹקְנָא דְּאֲתַחֲזִי לֵיהּ סְמָא"ל מִמֶּשׁ, דְּהָא בְּכָל אַתְר דְּכַר נָשׂ אֲתַקְשֵׁר, הָכִי אֲתַחֲזִי בְּאֲנַפּוּי. וְאֲתוֹן קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין שְׁכִינְתָא בְּהַדְיִיכוֹ, וְאֲנַפִּין דְּלָכוֹן כְּאֵינוֹן אֲנַפִּין דִּילָהּ, זְכָאִין אֲתוֹן. אָמַר אֵי אֲרַחָא חָדָא הוּיָנָא אֲזִלִּי בְּהַדְיִיכוֹ, הוּיָנָא יְתָבִי עִמְכוֹן, הַשְׁתָּא דְּאֲתוֹן לְאֲרַחֲיָכוֹ, וְאֲנָא לְאֲרַחֲי, אֲתַפְּרֵשׁ מִנֵּיכוֹ בְּמִילֵי